

УДК 342.9 (477)

DOI <https://doi.org/10.32782/ln.2023.20.39>

Анохін А.М.

*здобувач кафедри конституційного та адміністративного права
Запорізького національного університету*

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ БЕЗПЕКУ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

Вступ. Забезпечення безпеки дорожнього руху є одним із основних завдань органів публічної адміністрації, адже порушення Правил дорожнього руху, які спричиняють ДТП, є найбільш руйнівними факторами для суспільства, навіть у порівнянні із найбільш поширеними кримінальними злочинами. Щороку від ДТП в Україні гинуть тисячі осіб. Так, згідно із загальнодоступними даними за 30 років незалежності (станом на 2021 рік) в ДТП в Україні загинули майже 180 тисяч осіб. Тобто в середньому за один рік на дорогах втрачають життя до 6000 осіб, тобто в державі фактично йде неоголошена війна не свідомих водіїв та пішоходів проти співгромадян, які дотримуються Правил дорожнього руху.

Суб'єкти, які згідно із чинним законодавством повинні забезпечувати безпеку дорожнього руху мають достатньо широкі повноваження, проте на практиці спостерігається достатньо пасивна реакція публічної адміністрації на кричущі цифри статистики ДТП.

Враховуючи вищевикладене, актуальним напрямом наукової роботи є дослідження адміністративно-правових засад організації та діяльності суб'єктів забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні.

Загальній характеристиці адміністративно-правових та інших засобів забезпечення безпеки дорожнього руху в Україні присвятили свою роботу В. Сокурєнко та А. Стрижак. Окремі адміністративно-правові засоби забезпечення безпеки дорожнього руху дослідила О. Салманова.

Зарубіжний досвід забезпечення безпеки дорожнього руху досліджували І. Горбачева,

Д. Козар, О. Шумейко та інші відомі науковці.

Адміністративно-правові засади діяльності органів публічної адміністрації є предметом дослідження таких відомих вчених-адміністративістів як В. Бевзенко, М. Віхляєв, П. Діхтієвський, В. Доненко, Т. Коломоєць, В. Колпаков, А. Комзюк, О. Кузьменко, Ю. Легеза, П. Лютіков, Р. Мельник, Д. Приймаченко, С. Стеценко, А. Школик та інших науковців.

Проте, питання адміністративно-правового регулювання діяльності суб'єктів забезпечення безпеки дорожнього руху досліджено фрагментарно, в рамках більш загальних тем, що актуалізує проведення даного дослідження з метою формулювання пропозицій щодо перспективних напрямів удосконалення чинного адміністративного законодавства та юридичної практики у сфері безпеки дорожнього руху.

Постановка завдання. Метою наукової публікації є дослідження стану адміністративно-правового регулювання діяльності суб'єктів забезпечення безпеки дорожнього руху та формулювання пропозицій щодо удосконалення норм адміністративного права та юридичної практики у даній сфері суспільних відносин.

Методологія даної публікації ґрунтується на поєднанні філософських (закону єдності та боротьби протилежностей, закону переходу кількісних змін у якісні, принципів об'єктивності та історизму), загальнонаукових (таких прийомів логічного методу як аналіз, синтез, дедукція та індукція, методу

порівняння, системного та структурно-функціонального методів), а також спеціально-юридичних методів дослідження (методів юридичної логіки та юридичної статистики, методу юридичної догматики як похідного від загальнонаукового аксіоматичного методу дослідження, а також методу юридичного моделювання з метою формулювання пропозицій щодо внесення змін до чинного адміністративного законодавства.

Результати дослідження. Система суб'єктів владних повноважень, до компетенції яких віднесено забезпечення безпеки дорожнього руху, включає: підрозділи Національної поліції, Державну службу України з безпеки на транспорті, служби безпеки дорожнього руху міністерств, інших центральних органів державної виконавчої влади, підприємств, їх об'єднань, установ і організацій.

Правовими засадами діяльності вказаних органів публічної адміністрації та їх структурних підрозділів є закони та підзаконні, відомчі нормативно-правові акти, які відповідають нормам міжнародного права та відносяться до системи адміністративного права (одним із обов'язкових суб'єктів правовідносин є орган публічної адміністрації).

Так, у відповідності до ст. 3 Закону України «Про дорожній рух» державне управління у сфері дорожнього руху та його безпеки здійснюється Кабінетом Міністрів України, спеціально уповноваженими на це центральними органами виконавчої влади, органами виконавчої влади в Автономній Республіці Крим, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування [1].

Ключовим органом публічної адміністрації, який забезпечує безпеку дорожнього руху є поліція, адже згідно із ст. 23 Закону України «Про Національну поліцію» поліція відповідно до покладених на неї завдань:

- здійснює превентивну та профілактичну діяльність, спрямовану на запобігання вчиненню правопорушень;
- виявляє причини та умови, що сприяють вчиненню адміністративних правопорушень,

вживає у межах своєї компетенції заходів для їх усунення;

- вживає заходів з метою виявлення адміністративних правопорушень; припиняє виявлені адміністративні правопорушення;
 - вживає заходів, спрямованих на усунення загроз життю та здоров'ю фізичних осіб і публічній безпеці, що виникли внаслідок учинення адміністративного правопорушення;
 - здійснює своєчасне реагування на заяви та повідомлення про адміністративні правопорушення або події;
 - у випадках, визначених законом, здійснює провадження у справах про адміністративні правопорушення, приймає рішення про застосування адміністративних стягнень та забезпечує їх виконання;
 - доставляє у випадках і порядку, визначених законом, затриманих осіб, які вчинили адміністративне правопорушення;
 - вживає заходів для забезпечення публічної безпеки і порядку на вулицях, площах, у парках, скверах, на стадіонах, вокзалах, в аеропортах, морських та річкових портах, інших публічних місцях;
 - регулює дорожній рух та здійснює контроль за дотриманням Правил дорожнього руху його учасниками та за правомірністю експлуатації транспортних засобів на вулично-дорожній мережі;
 - здійснює супроводження транспортних засобів у випадках, визначених законом;
 - видає відповідно до закону дозволи на рух окремих категорій транспортних засобів; у випадках, визначених законом, видає та погоджує дозвільні документи у сфері безпеки дорожнього руху;
 - вживає всіх можливих заходів для надання домедичної допомоги особам, які постраждали внаслідок адміністративних правопорушень, нещасних випадків, а також особам, які опинилися в ситуації, небезпечній для їхнього життя чи здоров'я [2].
- Отже, саме на Національну поліцію покладено обов'язок здійснювати регулювання

дорожнього руху та контроль за дотриманням Правил дорожнього руху його учасниками, а також обов'язок здійснювати контроль за правомірністю експлуатації транспортних засобів на вулично-дорожній мережі.

Не менш важливою є роль іншого органу публічної адміністрації, який згідно із чинним законодавством здійснює забезпечення безпеки дорожнього руху.

Так, у відповідності до Положення про Державну службу України з безпеки на транспорті, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 11.02.2015 № 103, Державна служба України з безпеки на транспорті (Укртрансбезпека) є центральним органом виконавчої влади, діяльність якого спрямовується і координується Кабінетом Міністрів України через Віце-прем'єр-міністра з відновлення України – Міністра розвитку громад, територій та інфраструктури і який реалізує державну політику з питань безпеки на наземному транспорті [3].

У відповідності до п. 4 Положення про Державну службу України з безпеки на транспорті основними завданнями Укртрансбезпеки є:

– реалізація державної політики з питань безпеки на автомобільному транспорті загального користування, міському електричному, залізничному транспорті;

– внесення на розгляд Міністра пропозицій щодо забезпечення формування державної політики з питань безпеки на автомобільному, міському електричному, залізничному транспорті;

– здійснення державного нагляду (контролю) за безпекою на автомобільному, міському електричному, залізничному транспорті;

– надання у передбачених законом випадках адміністративних послуг у сфері автомобільного, міського електричного, залізничного транспорту.

Також згідно із п. 5 Положення про Державну службу України з безпеки на транспорті, Укртрансбезпека відповідно до покладених на неї завдань:

– здійснює державний нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства на автомобільному, міському електричному, залізничному транспорті [3];

– здійснює ліцензування господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів автомобільним, залізничним транспортом, міжнародні перевезення пасажирів та вантажів автомобільним транспортом; здійснює контроль за додержанням ліцензіатами вимог ліцензійних умов;

– здійснює контроль і нагляд за організацією безпечного перевезення небезпечних вантажів (крім дорожнього перевезення небезпечних вантажів, яке контролюється Національною поліцією, та перевезення морським та річковим транспортом, яке здійснюється Морською адміністрацією);

– здійснює контроль за додержанням умов перевезень, визначених дозволом на перевезення пасажирів на міжобласних автобусних маршрутах;

– здійснює передбачений законодавством контроль за міжнародними перевезеннями пасажирів і вантажів автомобільним транспортом на території України [3];

– здійснює габаритно-ваговий контроль транспортних засобів у зонах габаритно-вагового контролю (що також опосередковано відноситься до питання забезпечення безпеки дорожнього руху, адже перевантажені автомобілі та причепи руйнують дорожнє покриття, створюючи аварійно небезпечні ділянки автомагістралей);

– проводить технічне розслідування та аналіз причин дорожньо-транспортних пригод, катастроф, аварій, подій на автомобільному, міському електричному, залізничному транспорті, веде облік таких катастроф, аварій, пригод, подій, розробляє профілактичні заходи щодо запобігання їх виникненню і контролює проведення цих заходів;

– здійснює контроль за додержанням перевізниками вимог режиму праці та відпочинку, що здійснюють перевезення пасажирів і ван-

тажів автомобільним транспортом (дотримання встановлених норм щодо режиму праці та відпочинку водіїв також опосередковано впливає на стан забезпечення безпеки дорожнього руху, адже випадки, коли водій засинає за кермом, часто мають трагічні наслідки у вигляді ДТП із потерпілими та загиблими);

– видає в установленому порядку обов'язкові до виконання приписи щодо усунення порушень вимог нормативно-правових актів з питань безпеки на транспорті, крім морського та річкового транспорту, та здійснює контроль за виконанням таких приписів;

– у випадках, передбачених законом, складає протоколи про адміністративні правопорушення, розглядає справи про адміністративні правопорушення і накладає адміністративні стягнення [3].

Таким чином, Укртрансбезпека також є одним із ключових органів публічної адміністрації, який забезпечує безпеку дорожнього руху, здійснює технічне розслідування причин ДТП з метою розробки профілактичних заходів щодо запобігання їх виникненню, а також контролює практичне здійснення, реалізацію виконання цих заходів.

Недооціненими суб'єктами реалізації державної політики у досліджуваній сфері суспільних відносин є служби безпеки дорожнього руху органів публічної адміністрації.

Так, у відповідності до Положення про службу безпеки дорожнього руху міністерств, інших центральних органів державної виконавчої влади, підприємств, їх об'єднань, установ і організацій, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.04.1994 № 227, робота щодо забезпечення безпеки дорожнього руху, запобігання дорожньо-транспортним пригодам у міністерствах, інших центральних органах державної виконавчої влади, на підприємствах, в їх об'єднаннях, установах і організаціях, що мають транспортні засоби, ведеться залежно від чисельності працівників, зайнятих експлуатацією цих засобів, відповідним структурним підрозділом – службою безпеки дорожнього руху або окремими фахів-

цями з цих питань. Служба безпеки дорожнього руху міністерств, інших центральних органів державної виконавчої влади підпорядковується безпосередньо їх керівникам або за рішенням керівника – одному з його заступників. Служба безпеки дорожнього руху підприємства, об'єднань підприємств, установ, організації підпорядковується безпосередньо їх керівникам [4].

Служба безпеки дорожнього руху прирівнюється до основних виробничо-технічних служб і в своїй діяльності взаємодіє з відповідними підрозділами Національної поліції та іншими органами, діяльність яких пов'язана з безпекою дорожнього руху.

Особливості створення і функціонування служби безпеки дорожнього руху як уповноваженого органу (підрозділу) Міноборони, Адміністрації Держспецтрансслужби, ДСНС, Головного управління Національної гвардії, Національної поліції, Адміністрації Держприкордонслужби, Адміністрації Держспецзв'язку визначаються відповідно Міноборони, МВС, Адміністрацією Держспецзв'язку. Усі документи, що розробляються структурними підрозділами міністерств, інших центральних органів державної виконавчої влади, підприємств, їх об'єднань, установ і організацій погоджуються із службою безпеки дорожнього руху з питань її повноважень [4].

Основними завданнями служби безпеки дорожнього руху органів публічної адміністрації, підприємств, їх об'єднань, установ і організацій є:

- проведення заходів, спрямованих на забезпечення безпеки дорожнього руху;
- здійснення контролю за додержанням працівниками вимог актів законодавства та інших нормативних документів з безпеки дорожнього руху;
- аналіз стану аварійності та фактів порушення вимог з безпеки дорожнього руху, розроблення разом з відповідними структурними підрозділами заходів щодо запобігання їм і контроль за проведенням цих заходів;

– облік і подання в установленому порядку органам державної виконавчої влади і організаціям звітної інформації про дорожньо-транспортні пригоди та їх наслідки [4].

Відповідно до основних завдань служба безпеки дорожнього руху проводить таку роботу:

– у міністерствах, інших центральних органах державної виконавчої влади: здійснює методичне забезпечення діяльності, пов'язаної із запобіганням дорожньо-транспортним пригодам, до яких причетні транспортні засоби підприємств, їх об'єднань, установ і організацій, що входять до їх сфери управління (далі підприємства й організації); бере участь у розробленні державних і галузевих програм у сфері дорожнього руху та здійснює контроль за їх виконанням; організує проведення науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт з безпеки дорожнього руху; вживає заходів до вивчення працівниками відповідного міністерства, іншого центрального органу державної виконавчої влади, підприємств й організацій актів законодавства, правил, норм і стандартів, що стосуються безпеки дорожнього руху, а також перевірки одержаних знань; забезпечує підвищення кваліфікації працівників служб безпеки дорожнього руху підприємств й організацій, вивчення і поширення передового досвіду роботи в цьому напрямі, видає відповідні інформаційно-пропагандистські матеріали; дає суміжним підрозділам, а також службам безпеки дорожнього руху підприємств й організацій обов'язкові для виконання письмові приписи і вказівки з питань безпеки дорожнього руху та одержує від них звіти, довідки й іншу інформацію про стан роботи щодо запобігання дорожньо-транспортним пригодам; проводить наради, семінари, конференції та конкурси щодо удосконалення роботи з питань забезпечення безаварійної роботи транспортних засобів; перевіряє діяльність підприємств й організацій з безпеки дорожнього руху; за розпорядженням керівника міністерства, іншого цен-

трального органу державної виконавчої влади або його заступників організує та бере участь у службовому розслідуванні дорожньо-транспортних пригод з тяжкими наслідками для виявлення причин і обставин їх виникнення, подає в установленому порядку відповідні матеріали і пропозиції; готує проекти законодавчих та інших нормативних актів, правила, стандарти і довідки з питань безпеки дорожнього руху [4];

– в об'єднаннях підприємств (у межах повноважень, передбачених установчими документами) служба безпеки дорожнього руху: надає практичну та методичну допомогу підприємствам, установам і організаціям, що входять до їх складу у вирішенні питань безпеки дорожнього руху; розробляє та погоджує в установленому порядку документи, пов'язані із забезпеченням безпеки дорожнього руху; надає допомогу у впровадженні на підприємствах досягнень науки і техніки, позитивного досвіду з безпеки дорожнього руху; проводить наради, семінари, конференції, конкурси та інші заходи щодо удосконалення роботи з питань забезпечення безаварійної роботи транспортних засобів; розробляє заходи, пов'язані із вивченням керівниками і фахівцями підприємств актів законодавства, правил, норм і стандартів, що стосуються безпеки дорожнього руху, а також перевіркою їх знань; здійснює контроль за додержанням підприємствами правил, норм і стандартів, що стосуються безпеки дорожнього руху; дає суміжним підрозділам, а також службам безпеки дорожнього руху підприємств обов'язкові для виконання письмові приписи і вказівки з питань безпеки дорожнього руху та одержує від них звіти, довідки й іншу інформацію про стан роботи щодо запобігання дорожньо-транспортним пригодам; за розпорядженням керівника об'єднання організує та бере участь у службовому розслідуванні дорожньо-транспортних пригод для виявлення причин і обставин їх виникнення, подає в установленому порядку відповідні матеріали і пропозиції; з дозволу слідчого або про-

курора бере участь в установленому порядку в огляді місць дорожньо-транспортних пригод і причетних до них транспортних засобів підприємств, а також у відтворенні обставин цих пригод; бере участь у роботі комісій з обстеження автомобільних доріг, вулиць і залізничних переїздів на маршрутах роботи транспортних засобів підприємств; готує пропозиції щодо поліпшення організації та умов дорожнього руху, а також закриття руху транспортних засобів підприємств на автомобільних дорогах і вулицях у разі виявлення в їх утриманні недоліків, що загрожують безпеці дорожнього руху; розробляє і узагальнює пропозиції щодо включення заходів з безпеки дорожнього руху до плану науково-дослідних робіт; щомісячно звіряє у відповідних підрозділах Національної поліції відомості про дорожньо-транспортні пригоди, до яких причетні транспортні засоби підприємств, і порушення Правил дорожнього руху водіями підприємств [4];

– на підприємствах, в установах та організаціях служба безпеки дорожнього руху: організує вивчення працівниками підприємства актів законодавства, правил, норм і стандартів, що стосуються безпеки дорожнього руху, а також перевірку їх знань; організує вивчення та впровадження наукових розробок і позитивного досвіду з безпеки дорожнього руху; бере участь у роботі атестаційної та кваліфікаційної комісії; організує і проводить інструктажі для водіїв з безпеки дорожнього руху; забезпечує постійне функціонування кабінету (класу) безпеки дорожнього руху, інформує працівників про стан аварійності, причини і обставини виникнення дорожньо-транспортних пригод, порушення Правил дорожнього руху; забезпечує роботу спецмедпунктів і разом з відділом кадрів контроль за періодичним медичним оглядом водіїв; організує стажування водіїв і контроль за роботою транспортних засобів, додержанням ними режиму праці і відпочинку, вимог Правил дорожнього руху; дає суміжним підрозділам обов'язкові для виконання письмові приписи і вказівки з питань безпеки дорож-

нього руху та одержує від них звіти, довідки й іншу інформацію про стан роботи щодо запобігання дорожньо-транспортним пригодам; щорічно перевіряє роботу всіх служб і підрозділів підприємства, діяльність яких пов'язана з експлуатацією транспортних засобів, щодо виконання ними вимог нормативних документів з безпеки дорожнього руху; проводить службове розслідування дорожньо-транспортних пригод, вчинених з участю водіїв підприємства для виявлення причин і обставин їх виникнення, подає в установленому порядку відповідні матеріали і пропозиції; з дозволу слідчого або прокурора бере участь в установленому порядку в огляді місць дорожньо-транспортних пригод і причетних до них транспортних засобів підприємства, а також у відтворенні обставин цих пригод; бере участь у роботі комісій з обстеження автомобільних доріг, вулиць і залізничних переїздів на маршрутах роботи транспортних засобів підприємства; готує для відповідних органів державної виконавчої влади пропозиції щодо поліпшення організації та умов дорожнього руху, а також закриття руху транспортних засобів підприємства на автомобільних дорогах і вулицях у разі виявлення в їх утриманні недоліків, що загрожують безпеці дорожнього руху; щомісячно звіряє у відповідних підрозділах Національної поліції відомості про дорожньо-транспортні пригоди, до яких причетні транспортні засоби підприємства, і порушення Правил дорожнього руху водіями підприємства [4].

Для виконання вищезазначених завдань, у відповідності до п. 6 Положення про службу безпеки дорожнього руху міністерств, інших центральних органів державної виконавчої влади, підприємств, їх об'єднань, установ і організацій, служба безпеки дорожнього руху має право: вимагати від посадових осіб відповідного рівня і водіїв письмових пояснень та інших матеріалів щодо порушення правил, норм і стандартів, що стосуються безпеки дорожнього руху; забороняти експлуатацію транспортних засобів, якщо їх технічний стан загрожує безпеці дорожнього руху, життю та

здоров'ю людей; робити в дорожніх (маршрутних) листах записи про порушення водіями Правил дорожнього руху; складати висновки за проектами документів, підготовлених іншими підрозділами, в частині, що стосується безпеки дорожнього руху; з дозволу керівництва відповідного структурного підрозділу залучати фахівців до проведення службового розслідування дорожньо-транспортних пригод, пов'язаних з безпекою дорожнього руху; представляти інтереси підприємств, їх об'єднань, установ і організацій у міністерствах, інших центральних та місцевих органах державної виконавчої влади з питань безпеки дорожнього руху; вносити пропозиції керівництву про заохочення, а також притягнення до відповідальності працівників за невиконання правил, норм і стандартів, що стосуються безпеки дорожнього руху.

Крім того, у відповідності до п. 7 Положення про службу безпеки дорожнього руху міністерств, інших центральних органів державної виконавчої влади, підприємств, їх об'єднань, установ і організацій, служба безпеки дорожнього руху для виконання покладених на неї функцій забезпечується спеціальним автомобілем. Підприємство, установа, організація виділяє приміщення для кабінету (класу) з безпеки дорожнього руху і для проведення медичного огляду водіїв й кошти для обладнання цих приміщень [4].

Враховуючи перелічені завдання та повноваження, служби безпеки дорожнього руху міністерств, інших центральних органів державної виконавчої влади, підприємств, їх об'єднань, установ і організацій, повинні стати лідируючими суб'єктами забезпечення безпеки дорожнього руху, активно взаємодіяти з підрозділами Національної поліції та демонструвати реальне зниження кількості порушень Правил дорожнього руху в межах відповідної адміністративно-територіальної одиниці.

Прикладом такого суб'єкта забезпечення безпеки дорожнього руху є служба безпеки дорожнього руху Державної служби України з надзвичайних ситуацій [5].

Висновки. Проведене дослідження дає підстави сформулювати висновок про те, що до ключових суб'єктів забезпечення безпеки дорожнього руху відносяться підрозділи Національної поліції, Державна служба України з безпеки на транспорті, служби безпеки дорожнього руху міністерств, інших центральних органів державної виконавчої влади, підприємств, їх об'єднань, установ і організацій.

Основним суб'єктом забезпечення безпеки дорожнього руху є поліція, яка згідно із Законом України «Про Національну поліцію» регулює дорожній рух та здійснює контроль за дотриманням Правил дорожнього руху його учасниками та за правомірністю експлуатації транспортних засобів на вулично-дорожній мережі.

Актуальним напрямом удосконалення адміністративно-правового забезпечення діяльності суб'єктів забезпечення безпеки дорожнього руху є посилення ролі служб безпеки дорожнього руху органів публічної адміністрації, зокрема, забезпечення реального створення таких служб в структурі кожного органу державної влади, на кожному підприємстві, в кожній установі та організації.

Не менш важливим є удосконалення системи громадського контролю у даній сфері суспільних відносин, а саме, залучення соціально-активних громадян до патрулювання доріг та виявлення порушників Правил дорожнього руху, розширення системи камер автоматичної фіксації порушень Правил дорожнього руху із доступом громадян до відеофайлів із записами вчинених ними порушень з метою об'єктивного та повного доведення їх винуватості або невинуватості в порушенні вказаних норм в ході провадження у справах про адміністративні правопорушення у сфері безпеки дорожнього руху.

Перспективність подальшого дослідження даної теми обумовлена необхідністю розробки конкретних пропозицій щодо удосконалення адміністративно-правових засад діяльності органів публічної адміністрації, які забезпечують безпеку дорожнього руху.

Анотація

Наукова публікація присвячена дослідженню стану адміністративно-правового регулювання діяльності органів публічної адміністрації, які забезпечують безпеку дорожнього руху.

Зазначається, що до органів публічної адміністрації, які забезпечують безпеку дорожнього руху відносяться підрозділи Національної поліції, Державна служба України з безпеки на транспорті, служби безпеки дорожнього руху міністерств, інших центральних органів державної виконавчої влади, підприємств, їх об'єднань, установ і організацій.

Підкреслено, що ключовим органом публічної адміністрації, який забезпечує безпеку дорожнього руху є поліція, яка згідно із Законом України «Про Національну поліцію» регулює дорожній рух та здійснює контроль за дотриманням Правил дорожнього руху його учасниками та за правомірністю експлуатації транспортних засобів на вулично-дорожній мережі. Крім того, акцентовано увагу на пріоритетних напрямках діяльності поліції щодо здійснення превентивної та профілактичної діяльності, спрямованої на запобігання вчиненню правопорушень у сфері безпеки дорожнього руху, а також щодо здійснення провадження у справах про адміністративні правопорушення, передбачені ст. 124 КУпАП.

Проаналізовано повноваження Укртрансбезпеки щодо здійснення державного нагляду (контролю) за безпекою (додержанням вимог законодавства) на автомобільному, міському електричному, залізничному транспорті; проведення технічного розслідування та аналізу причин дорожньо-транспортних пригод, катастроф, аварій, подій на автомобільному, міському електричному, залізничному транспорті, а також щодо ведення обліку таких катастроф, аварій, пригод, подій, розроблення профілактичних заходів щодо запобігання їх виникненню, включаючи контроль проведення цих заходів.

Сформульовано пропозиції щодо актуальних напрямів удосконалення адміністративно-правового забезпечення діяльності органів публічної адміністрації, які забезпечують безпеку дорожнього руху, зокрема посилення ролі служб безпеки дорожнього руху органів публічної адміністрації, а також ролі громадського контролю у даній сфері суспільних відносин.

Ключові слова: суб'єкти, публічна адміністрація, поліція, безпека дорожнього руху, нагляд, контроль, дорожньо-транспортна пригода, адміністративне регулювання, правопорушення, профілактика.

Anokhin A. Administrative and legal principles of activity of public administration bodies that ensure road traffic safety

The scientific publication is devoted to the study of the state of administrative and legal regulation of the activities of public administration bodies that ensure road traffic safety.

It is noted that public administration bodies that ensure road traffic safety include units of the National Police, the State Transport Safety Service of Ukraine, road safety services of ministries, other central bodies of state executive power, enterprises, their associations, institutions and organizations.

It is emphasized that the key body of public administration, which ensures road safety, is the police, which, in accordance with the Law of Ukraine «On the National Police», regulates road traffic and controls the observance of the Traffic Rules by its participants and the legality of the operation of vehicles on the street and road network. In addition, attention was focused on the priority areas of police activity regarding preventive activities aimed at preventing the commission of offenses in the field of road traffic safety, as well as regarding the implementation of proceedings in cases of administrative offenses provided for in Art. 124 of the Code of Ukraine on administrative offenses.

The powers of State Transport Safety Service of Ukraine regarding the implementation of state supervision (control) over safety (observance of legislative requirements) on road, city electric, and

railway transport have been analyzed; conducting a technical investigation and analysis of the causes of traffic accidents, disasters, accidents, events on automobile, urban electric, railway transport, as well as keeping records of such disasters, accidents, incidents, events, developing preventive measures to prevent their occurrence, including control of these measures.

Proposals have been formulated regarding actual directions for improving the administrative and legal support of the activities of public administration bodies that ensure road traffic safety, in particular strengthening the role of road traffic safety services of public administration bodies, as well as the role of public control in this area of public relations.

Key words: subjects, public administration, police, traffic safety, supervision, control, traffic accident, administrative regulation, offense, prevention.

Список використаних джерел:

1. Про дорожній рух: Закон України від 30.06.1993. № 3353-ХІІ. Дата оновлення: 29.04.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3353-12#Text> (дата звернення: 02.06.2023).
2. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. Дата оновлення: 15.04.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text> (дата звернення: 02.06.2023).
3. Положення про Державну службу України з безпеки на транспорті: затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 11.02.2015 № 103. Дата оновлення: 03.05.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103-2015-п#Text> (дата звернення: 02.06.2023).
4. Положення про службу безпеки дорожнього руху міністерств, інших центральних органів державної виконавчої влади, підприємств, їх об'єднань, установ і організацій, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 05.04.1994 № 227. Дата оновлення: 21.09.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-94-п#Text> (дата звернення: 02.06.2023).
5. Положення про службу безпеки дорожнього руху Державної служби України з надзвичайних ситуацій, затверджене наказом МВС України 18.09.2018 № 764. Дата оновлення: 30.10.2018. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1121-18#Text> (дата звернення: 02.06.2023).